

Uitspraak nr. 84 van de Verbondscommissie Samenloop inzake "Garageverzekering of autoverzekering IV"

Betreft: WA + casco-motorrijtuigverzekering/verzekering voor garagebedrijven

Partijen: Verzekeraar A

en

Verzekeraar B

Verzekeraar A en verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen partijen is gerezen.

Feitelijke gegevens

De heer X, directeur van firma Y, heeft een aan firma Y in eigendom toebehorende personenauto, merk Ford Lincoln, naar garagebedrijf G gebracht in verband met een uit te voeren reparatie. De heer X werd op zijn verzoek door een van de werknemers van garagebedrijf G, de heer Z, in de Ford Lincoln naar zijn werk gebracht.

Op de terugweg naar de garage heeft de heer Z als bestuurder van de Ford Lincoln een ongeval veroorzaakt waarbij zowel cascoschade is ontstaan aan de Ford Lincoln als aan enkele andere voertuigen en aan wegmeubilair.

Voor de Ford Lincoln van firma Y was een WA+casco-motorrijtuigverzekering gesloten bij verzekeraar A. Voor Garagebedrijf G was een garageverzekering van kracht bij verzekeraar B.

Partijen verschillen van mening over de vraag wie dekking dient te verlenen.

Het geschil

In zijn memorie van eis stelt verzekeraar A:

"Inzake bovenvermelde schade zijn wij met verzekeraar B in een impasse geraakt. Wij verzoeken u onderhavige kwestie in behandeling te nemen en uw oordeel te geven.

Er is sprake van een WA + casco-verzekering aan de zijde van onze verzekerde en een Garageverzekering aan de zijde van de verzekerde van verzekeraar B. Ons inziens biedt de Garageverzekering van verzekeraar B geen secundaire dekking maar primaire dekking en had verzekeraar B sowieso als eerst aangesproken verzekeraar de geleden schade van onze verzekerde in eerste instantie moeten afwikkelen.

Wij hebben verzekeraar B op grond van samenloop verzocht te participeren in de door ons vergoede WA- en cascoschade en dientengevolge 50% van deze schade te vergoeden. Verzekeraar B is daar niet toe bereid en heeft enkel, ± 12 maanden na dato, de persoonlijke schade van onze verzekerde vergoed".

In zijn memorie van antwoord stelt verzekeraar B:

"Verzekeraar B kan erkennen dat er tussen hem en verzekeraar A een geschil is ontstaan over de vraag wie van beide partijen dekking dient te verlenen terzake van een casco en WA-schade die is ontstaan ten gevolge van een verkeersongeval dat plaatsvond op 24 maart 1994.

Verzekeraar B is de garageverzekeraar van Garagebedrijf G.

Verzekeraar A heeft met het bedrijf firma Y een casco- en WA-verzekeringsovereenkomst gesloten terzake van een firma Y in eigendom toebehorende personenauto, merk Ford, type Lincoln.

De heer X, directeur van firma Y, de verzekerde van verzekeraar A, heeft de voornoemde personenauto naar garagebedrijf G gebracht in verband met een uit te voeren reparatie. Toen hij bij de garage gearriveerd was vroeg de heer X of het mogelijk was dat hij door een van de werknemers van garagebedrijf G naar zijn werk gebracht zou kunnen worden, zoals te doen gebruikelijk is, maar stond erop dat hij in zijn eigen auto, de voornoemde Ford Lincoln, werd weggebracht. Een van de werknemers van garagebedrijf G, de heer Z, is meegegaan. Op de weg terug naar de garage heeft de heer Z als bestuurder van de Ford Lincoln een ongeval veroorzaakt waarbij zowel aanzienlijke cascoschade is ontstaan aan de Ford Lincoln, als schade aan enkele andere voertuigen en aan divers wegmeubilair.

De verzekerde van verzekeraar A heeft de cascoschade (alleen) bij verzekeraar A - en dus niet (ook) bij verzekeraar B - gemeld en verzekeraar A is tot vergoeding van die schade aan haar verzekerde overgegaan. De diverse andere benadeelden hebben (alleen) verzekeraar A - en dus niet (ook) verzekeraar B - op grond van de WAM rechtstreeks aangesproken en verzekeraar A heeft ook hen, voorzover verzekeraar B kan nagaan, schadeloos gesteld.

De totale uitgekeerde cascoschade zou (exclusief de voor de verzekerde van verzekeraar A aftrekbare BTW) f 68.122,-- bedragen hebben. De totale hoogte van de WA-schade zou f 12.381,82 hebben bedragen. Het eigen risico van de verzekerde van verzekeraar A bedroeg f 2.00,--.

Verzekeraar B heeft om haar moverende redenen (gelegen in o.a. het kosten-baten aspect) uiteindelijk geheel onverplicht en onder voorbehoud van alle rechten en wesen jegens verzekeraar A het eigen risico vergoed aan de verzekerde van verzekeraar A.

Verzekeraar A heeft na schadeloosstelling van de diverse benadeelden bij brief verzekeraar B medegedeeld dat verzekeraar A van mening is dat verzekeraar B op grond van de garagepolis de gehele schade over diende te nemen. Verzekeraar B heeft zich op het standpunt gesteld en stelt zich thans nog steeds op het standpunt dat niet hij maar verzekeraar A als enige (primaire) dekking dient te verlenen in het onderhavige geval.

Uit de door verzekeraar A gehanteerde polisvoorwaarden blijkt, voorzover in casu van belang, het volgende:

- a. verzekerde (zowel in het kader van de WAM-verzekering als in het kader van de casco-verzekering) is de verzekeringnemer, de eigenaar en de houder, alsmede de gemachtigde bestuurder van een motorrijtuig en de personen die daarmee worden vervoerd (art. p polisvoorwaarden);
- b. de verzekering wordt, met voorbijgaan aan hetgeen anders in de polisvoorwaarden mocht zijn bepaald, geacht aan de door of krachtens de WAM gestelde eisen te voldoen, waarbij verzekeraar A de aansprakelijkheid van verzekerde (definitie zie hiervoor sub a.) verzekert voor schade veroorzaakt met of door het motorrijtuig, tot betaling waarvan hij op grond van wettelijke bepalingen gehouden is etc. (art. q polisvoorwaarden);

- c. verzekeraar A heeft in het kader van WAM-schaden een zeer beperkt verhaalsrecht jegens de bestuurder/verzekeringnemer, namelijk alleen indien er sprake is van nietigheid, vernietigbaarheid, het geëindigd zijn van de verzekering of van het om een andere reden niet van kracht zijn van de verzekering (art. r polisvoorwaarden);
- d. in het kader van de (mini)casco-verzekering heeft verzekeraar A in beginsel een (eveneens beperkt) verhaalsrecht op de bestuurder die niet de verzekeringnemer is, waarbij verzekeraar A echter in gevallen als het onderhavige afstand doet van zijn recht op verhaal op de bestuurder die door de verzekeringnemer of een daartoe bevoegde andere persoon uitdrukkelijk of stilzwijgend tot het besturen was gemachtigd (art. s polisvoorwaarden).

Uit de door verzekeraar A gehanteerde polisvoorwaarden blijkt uit geen enkele bepaling dat er sprake zou zijn van een subsidiaire WA- en/of casco-dekking.

Uit de polisvoorwaarden die van toepassing zijn op de tussen verzekeraar B en garagebedrijf G gesloten overeenkomst blijkt, voorzover in casu van belang het volgende:

- a. verzekerden krachtens de bijzondere voorwaarden bedrijfsrisico zijn de verzekeringnemer, diens ondergeschikten etc.;
- b. verzekerd is onder andere schade door beschadiging, vermissing of verlies van een cliënten-object gedurende de tijd dat dit, om welke reden dan ook, aan het bedrijf van verzekeringnemer is toevertrouwd;
- c. met voorbijgaan aan hetgeen anders mocht zijn bepaald wordt de verzekering met betrekking tot aan de verzekeringnemer toebehorende motorrijtuigen, geacht te voldoen aan de door de krachtens de WAM te stellen eisen;
- d. motorrijtuigen van cliënten van de verzekeringnemer, die deze ter bewerking of ten verkoop aan de verzekeringnemer hebben toevertrouwd, worden weliswaar als verzekerde motorrijtuigen in het kader van rubriek C van de polisvoorwaarden genoemd, echter zij vallen blijkens de inleiding van rubriek C van de polisvoorwaarden niet onder de WAM-strik.

Uit de door verzekeraar B gehanteerde polisvoorwaarden blijkt niet dat er sprake is van een primaire dekking ten aanzien van het bedrijfs- en/of WAM-risico.

Primair verweer

Verzekeraar B stelt zicht primair op het standpunt dat hij op grond van zijn polisvoorwaarden in het geheel geen dekking hoeft te verlenen voor de onderhavige WA- en cascoschade.

De garagepolis, beoogt in rubriek B, bijzondere voorwaarden bedrijfsrisico, slechts dekking te verlenen voor schade aan het cliënten-object, gedurende de tijd dat dit cliënten-object aan de garage is toevertrouwd.

Het begrip "toevertrouwd" in de zin van de polis houdt in dat het cliënten-object ter reparatie of ten verkoop op het terrein van het garagebedrijf aanwezig is, danwel dat er in het kader van de reparatie/de verkoop bijvoorbeeld een proefrit gemaakt wordt. Immers schade bij de reparatie, proefrit e.d. behoren tot het normale bedrijfsrisico. Alleen hiervoor beoogt de garagepolis dekking te verlenen. Extra, buiten de normale orde vallende, servicehandelingen, zoals het op verzoek van een cliënt wegbrengen van die cliënt met de eigen auto van cliënt (normaal gesproken gebeurt dit alleen met een demo-auto), vallen niet onder het normale bedrijfsrisico waarop de dekking betrekking heeft. Tegen eventuele schade die ontstaan bij dergelijke handelingen beoogt de garagepolis dus geen dekking te verlenen.

In rubriek C van de garagepolis (bijzondere voorwaarden motorrijtuigenrisico) is ten aanzien van motorrijtuigen van cliënten van de verzekeringnemer zelfs (conform de bedoeling van de garagepolis) uitdrukkelijk bepaald dat er slechts dekking bestaat voor met die motorrijtuigen veroorzaakte schaden aan derden, indien het motorrijtuig ter bewerking of ten verkoop aan de verzekeringnemer is toevertrouwd.

Van het aan de verzekeringnemer "toevertrouwen" van de Ford Lincoln in de zin van rubriek B de polis, noch van het ter bewerking of ten verkoop toevertrouwen als omschreven in rubriek C, was op het moment van het ongeval (nog) absoluut geen sprake. De eigenaar van de Ford Lincoln had slechts machtiging gegeven aan een werknemer van G om de Ford Lincoln te besturen, met het doel om de klant van de garage op en neer naar zijn werk te brengen. Dit is geen "toevertrouwen" (ter bewerking, ten verkoop of anderszins) aan de verzekeringnemer.

Ten aanzien van de WA-schade stelt verzekeraar B zich in het kader van het primaire verweer ook nog op het standpunt dat de in rubriek C (bijzondere voorwaarden motorrijtuigenrisico) opgenomen WAM-strik, blijkens de inleiding van rubriek C, alleen geldt voor de aan de verzekeringnemer toebehorende motorrijtuigen en dus niet (ook) voor motorrijtuigen van cliënten van de verzekeringnemer. Naar de mening van verzekeraar B is er, ook al vanwege het ontbreken van de WAM-strik met betrekking tot cliënten-objecten, geen sprake van samenloop voor wat betreft de WA-schade. Verzekeraar B verwijst in dit geval naar een vergelijkbare casus behandeld, door uw Commissie, uitspraak nummer 67 d.d. 22 juni 1992, Verkeersrecht 1994, 46.

Subsidiar verweer

Subsidiar, voorzover uw Commissie van mening zou zijn dat er in principe wel dekking dient te worden verleend op grond van de garagepolis stelt verzekeraar B zich op het standpunt dat er slechts sprake is van een dekking die subsidiar is ten opzichte van de dekking die verzekeraar A op grond van de bij hem gesloten verzekeringsovereenkomst dient te verlenen.

Een en ander blijkt niet alleen uit het feit dat in de garagepolis slechts een WAM-strik is opgenomen voor motorvoertuigen toebehorend aan de verzekeringnemer (zie het primair verweer), maar ook uit het feit dat uit de polis van verzekeraar A blijkt dat hij in gevallen als het onderhavige, dekking verleent zowel voor de WAM-schade als voor de cascoschade, ongeacht de aanwezigheid van een verzekering van al dan niet oudere datum, terwijl verzekeraar A voorts voor beide soorten schade zijn eventuele verhaalsrecht ten opzichte van de gemachtigde bestuurder, niet zijnde de verzekeringnemer (in casu de heer Z), uitsluit. De bij verzekeraar A gesloten verzekeringsovereenkomst is daarbij van oudere datum dan de garagepolis van verzekeraar B (althans zeker voor wat betreft het onderhavige motorrijtuig) en heeft een meer specifieke, geheel op de eventueel aan of met het met zoveel woorden in de polis genoemde motorrijtuig veroorzaakte schade gerichte, dekking. De premie etc. is, in tegenstelling tot de garagepolis, ook afgestemd op het specifiek verzekerde motorrijtuig.

Zowel de verzekeringnemer van verzekeraar A als de diverse benadeelden hebben verzekeraar A ook (terecht) als de primair dekking verlenende assuradeur gezien, gelet op het feit dat zij hun claims alleen bij verzekeraar A en niet (ook) bij verzekeraar B hebben neergelegd. Verzekeraar B is en blijft van mening dat het terecht is dat verzekeraar A de schaderegeling op zich heeft genomen en dat de schade (zowel de casco- als de WA-schade) voor haar rekening blijft.

Verzekeraar B wijst erop dat door het Verbond van Verzekeraars aanbevolen wordt dat de aangesproken verzekeraar de verzekerde en benadeelde(n) betaalt en dat vervolgens tussen de verzekeraars op basis van het chronologisch beginsel (de oudste verzekering in casu verzekeraar A gaat voor) afgerekend wordt, tenzij tussen verzekeraars "verkeersregels" zijn afgesproken, hetgeen in casu niet het geval is. Verwezen wordt naar het Handboek Schaderegeling Motorrijtuigen, pagina's 553-1 en 553-2.

Meer subsidiair verweer

Meer subsidiair stelt verzekeraar B zich op het standpunt dat de schade voor rekening van verzekeraar A dient te blijven, aangezien de polis van verzekeraar A (primaire) dekking biedt en aangezien het niet mogelijk is, gelet op de in de polisvoorwaarden van verzekeraar A, opgenomen artikelen r en s, om de uitgekeerde bedragen op de verzekerde(n) van verzekeraar B, danwel op verzekeraar B zelf, te verhalen. Immers verzekeraar A sluit in de polisvoorwaarden zelf zijn verhaalsrecht jegens de gemachtigd bestuurder - en de werknemer van garagebedrijf G was in ieder geval een gemachtigd bestuurder - uit. Er is dus geen verhaal mogelijk op de werknemer van garagebedrijf G ex art. 6:162 BW, en dus niet op de werkgever, garagebedrijf G, op grond van art. 6:170 BW jo. art. 6:162 BW.

Verzekeraar B verwijst hierbij ter adstructie van het voorgaande naar een vonnis van de rechtbank Arnhem van 10 december 1992.

Waar verzekeraar A zo uitdrukkelijk afstand doet van ieder verhaalsrecht op de schadeveroorzaker dient hij naar de mening van verzekeraar B in dit geval de schade, die op zich op de verzekering van verzekeraar A is gedekt, geheel te dragen. De enkele min of meer toevallige aanwezigheid van een garageverzekering, die naar de mening van verzekeraar B dus geen, althans geen primaire dekking verleent, doet hieraan niet af.

Conclusie

Zowel de door verzekeraar A aan de benadeelden vergoede WA-schade als de door verzekeraar A aan zijn verzekeringnemer vergoede cascoschade dient geheel voor rekening van verzekeraar A te blijven. Voorzover er naar de mening van uw Commissie (mede) dekking bestaat op de garagepolis, is verzekeraar B van mening dat het niet gaat om een primaire dekking, maar een subsidiaire. Voorzover uw Commissie echter van mening is dat er sprake is van samenloop, is er maximaal sprake van twee gelijkwaardige dekkingen, bij gebrek aan uitdrukkelijk andersluidende bepalingen in de voorwaarden van verzekeraar A. Aan verzekeraar B zou dan maximaal de verplichting opgelegd kunnen worden 50% bij te dragen aan de schade die dan volgens uw Commissie op de polis van verzekeraar B gedekt wordt".

Overwegingen van de commissie

Dit geschil is als samenloopgeschil aan de commissie voorgelegd overeenkomstig artikel 2 lid 2 van haar reglement op grond waarvan de commissie dit geschil in behandeling neemt.

De commissie geeft achtereenvolgens haar oordeel over de dekking van de veroorzaakte cascoschade en de dekking van de WA-schade.

Cascodekking:

De commissie stelt vast dat verzekeraar A dekking geeft voor schade toegebracht door de gemachtigde bestuurder. De garagepolis van verzekeraar B biedt dekking voor schade aan het cliëntenobject gedurende de tijd dat dit cliëntenobject aan de garage is toevertrouwd. De commissie is van oordeel dat een redelijke interpretatie van het begrip "toevertrouwen" meebrengt dat van een dergelijke toevertrouwen aan het garagebedrijf sprake was op het moment dat de heer X zijn auto overdroeg aan de monteur van het garagebedrijf.

Aangezien beide verzekeringen dekking bieden voor de cascoschade is er sprake van samenloop van dekking.

De commissie stelt vervolgens aan de hand van de toegezonden polisgegevens vast dat de polis van verzekeraar A van oudere datum is dan die van verzekeraar B.

WA-dekking:

De commissie stelt vast dat verzekeraar A rechtstreeks op grond van de WAM door benadeelden is aangesproken en dat verzekeraar A als WAM-verzekeraar deze schade aan benadeelden heeft vergoed.

De in de garageverzekering van verzekeraar B opgenomen WAM-strik geldt alleen voor aan de verzekeringnemer toebehorende motorrijtuigen. Dit betekent dat de WAM-strik niet geldt voor de Ford Lincoln, zijnde een motorrijtuig van een cliënt van de verzekeringnemer.

De commissie concludeert derhalve dat op de garagepolis van verzekeraar B geen WAM-dekking bestond voor de schade van benadeelden.

De commissie overweegt vervolgens dat verzekeraar A geen recht op verhaal van de betaalde schadevergoeding heeft op de bestuurder van het schadeveroorzakend motorrijtuig, de Ford Lincoln, omdat artikel 15 WAM bepaalt dat de WAM-verzekeraar geen verhaalsrecht heeft, indien de aansprakelijke partij te goeder trouw mocht aannemen dat zijn aansprakelijkheid door een verzekering was gedekt, zoals hier het geval was.

Conclusie

De commissie concludeert dat er sprake is van samenloop van dekking voor de cascoschade, zodat dit geschil geregeld dient te worden op basis van het chronologisch beginsel. De commissie stelt vast dat de verzekering van verzekeraar A van oudere datum is dan die van verzekeraar B, zodat verzekeraar A dekking moet verlenen voor de cascoschade.

De commissie concludeert dat verzekeraar A krachtens zijn polis voor het WAM-risico dekking verleende voor de veroorzaakte wa-schade.

Verzekeraar A kan ter zake van de betaalde schadevergoeding geen verhaal nemen op verzekeraar B.

Bindend advies

Partijen hebben zich tot de Commissie Samenloop gewend ter verkrijging van een bindend advies. De commissie geeft als bindend advies dat verzekeraar A dekking zal dienen te verlenen voor zowel de casco- als de WA-schade.

Den Haag, 13 november 1995

De Verbondscommissie Samenloop

De voorzitter,

De secretaris,

mr. H.J. te Winkel

mw.mr. W.H. Quaadvlieg-Meijer